

Motion till riksdagen 2008/09:A388

av **Lennart Sacrédeus (kd)**

Konfliktlösning för färre skilsmässor som nytt jämställdhetsmål

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att föra in vuxnas konfliktlösning för minskad familjesplittring som ett nytt jämställdhetsmål.

Motivering

Att vårt land på bara några få årtionden gick från ett mycket lågt skilsmässotal till ett av de allra högsta i världen är naturligtvis ett trauma i vårt samhälle. Oavsett vilken uppfattning var och en har om skilsmässor, är det tveklöst så att skilsmässan innebar för barnen att föräldrarna inte klarade av att lösa sina inbördes konflikter utan att ge upp det gemensamma hemmet. För många barn är just det gemensamma hemmet med sina föräldrar, präglad av en kärleksfull anda och förstående miljö, något man värdesätter enormt, inte minst när de som vuxna blickar tillbaka på sin uppväxttid. Det svenska samhället ska inte i sin lagstiftning eller folkhälsopolitiska målsättning tappa bort detta perspektiv, inte minst för det uppväxande släktets skull.

Ett bevis för att det politiska arbetet i vårt land för jämställdhet och delat ansvarstagande mellan föräldrarna i hemmet långt ifrån har uppnåtts är just att samlivet i osedvanligt hög grad i Sverige slutar i oupplösliga konflikter och till sist i skilsmässor.

Det jämställda Sverige borde vara ett konfliktlösningens Sverige där makarna inte ger upp i så hög utsträckning, utan vandrar vidare gemensamt efter att ha fått hjälp att arbeta sig igenom motsättningarna. Den bild som barnen – och omvärlden – får av det land som betonar jämställdheten hemma och internationellt så starkt som just Sverige, är att just här ger man upp i konflikterna tidigare och oftare än på de flesta andra håll. Jämställdhet utan en realistisk koppling till vardagslivets handfasta verklighet och konfliktlösning blir

Fel! Okänt namn på

lätt en teoretisk produkt. Skilsmässostatistiken i vårt land bär vittnesmål om detta.

Är det detta som är vårt lands bidrag till jämställdheten mellan man och kvinna, att vi inte orkar leva tillsammans utan ger upp och går isär? Är det så lagstiftningen, landets ledning och hela det politiska systemet vill att vårt familjeliv ska se ut: att vi inte klarar sammanhållningen och istället går ifrån varandra, våra eviga löften till trots?

Barnpsykolog Alf B Svensson i Nässjö har gjort följande sammanställning (Dagen 24 januari 2008) av de myter som tyvärr i allt för hög utsträckning kommit att forma svensk familjepolitik under gångna årtionden. Mot det ställer han korta sammanfattningar av den faktiska situationen dokumenterad i vetenskap och statistik:

1) Kärnfamiljen är död. En vanlig myt som bland annat framförs av Gudrun Schyman är att kärnfamiljen med mamma, pappa och barn är död. Men hela sjuttio procent av alla barn mellan 0 och 17 år lever fortfarande i kärnfamilj. Antalet ingångna äktenskap har inte heller minskat utan ökat. Skilsmässorna minskar också. Kärnfamiljen lever även om den är utsatt för påfrestningar.

2) Att vara sambo är lika bra som att gifta sig. Att det är bra för homosexuella att kunna ingå äktenskap tycker nu de flesta politiska partier. Men att äktenskapet skulle vara den överlägset bästa samlevnadsformen för heterosexuella är det få som vågar hävda. Trots att så är fallet. Sambopar med barn skiljer sig dubbelt så ofta som gifta par med barn. Kvinno- och barnmisshandel och även sexuella övergrepp är vanligare i samboförhållande. Gifta par är också lyckligare tillsammans och har ett bättre sexliv.

3) Äktenskapet är ett kvinnofängelse. Många feminister påstår att äktenskapet är ett kvinnofängelse där kvinnor förtrycks och hindras i sin personliga utveckling. Sanningen är den motsatta. Gifta och sammanboende kvinnor har mycket bättre fysisk och psykisk hälsa än ensamstående kvinnor. Ensamma mammor är sjukskrivna dubbelt så ofta som sammanboende mammor. De äter mer lugnande mediciner och gör fler suicidförsök än sammanboende mammor. Risken att dö i förtid är dubbelt så hög som för sammanboende mammor enligt Socialstyrelsens folkhälsorapport 2001.

4) Skilsmässor leder ofta till ett bättre liv. Skilsmässor är ibland nödvändiga. Men det finns inte många lyckliga skilsmässor. De skapar fattigdom och ohälsa och ökar klyftorna i samhället. Lågutbildade drabbas värst. De skiljer sig dubbelt så ofta som välutbildade och får mer psykiska besvär. Vid en skilsmässa får vi ofta tunnelseende. Vi ser bara två alternativ. Antingen stanna kvar och vara olyckliga resten av livet. Eller skilja oss och bli fria och lyckliga. Några år efter skilsmässan tycker endast två av tio att de fått ett bättre liv. Hälften har samma problem som förut. Men nu med en ny partner. Gräset är inte alltid så grönt på andra sidan staketet. När det verkar så beror det nog ofta på att vi inte vattnat vår egen gräsmatta.

5) En skilsmässa är bara en tillfällig kris för barnen. Många barn far illa när föräldrarna skiljer sig. Men sedan hoppas och tror vi att tiden läker alla sår. Sannolikheten att skilsmässobarn ska drabbas av allvarliga psykiska besvär eller göra ett suicidförsök är dubbelt så hög som för andra barn. Konsekvenserna av föräldrarnas skilsmässa märks tydligt många år senare när barnen själva skall bilda familj. Många väljer att leva ensamma. De har blivit brända och vågar inte satsa på en kärleksrelation. De som gör det har svårare att hantera de konflikter som uppstår och skiljer sig mer.

Fel! Okänt namn på

6) Man ska inte hålla ihop för barnens skull. Förr tyckte de flesta att man skulle hålla ihop för barnens skull. I dag är uppfattningen den motsatta. Den forskning som finns visar att om det förekommer våld och öppna konflikter är det bäst för barnen att man skiljer sig. Annars är det bättre att vi håller ihop. Det tycks inte spela så stor roll för barnen att vi inte är så kära. Bara vi inte bråkar. Två tredjedelar av alla skilsmässor sker i familjer med få öppna konflikter. Skall vi ha det barnperspektiv som FN:s barnkonvention talar om och utgå från vad som är bäst för barnen bör vi då göra allt vi kan för att få äktenskapet att fungera.

Naturligtvis ska det civila samhällets insatser välkomnas, men även svenska staten bör ge äktenskap och vuxnas relationer sitt stöd, och uppmuntra till sund och långvarig samlevnad, inte minst för barnens skull. Det bör därför inrättas ett nytt jämställdhetspolitiskt mål: konfliktlösning för minskad familjesplittring.

Stockholm den 30 september 2008

Lennart Sacrédeus (kd)